

Fordringstypesanering

Forretningsonboarding af kommuner

Socialret

Opdateret: 11.11.2020

INDHOLD

1	INTRODUKTION	3
2	OVERBLIK OVER FORRETNINGSOMRÅDET ”SOCIALRET”	4
3	RESULTATET AF FORDRINGSTYPESANERENGEN	5
4	VÆSENTLIGE BESLUTNINGER OG AFKLARINGER PÅ FORRETNINGSOMRÅDET ”SOCIALRET”	9
4.1	Udfyldelse af ’beskrivelsesfelt’ på udvalgte fordringstyper	9
4.2	Fordringer omfattet af bortfaldsregler	9
4.3	Udfyldelse af ’periode start’ og ’periode slut’ for ”punkt-i-tid”-fordringer	10
4.4	Én fordringstype til ydelser, der skal tilbagebetales efter reglerne i aktivlovens kapitel 12 om tilbagebetaling mv.	10
4.5	Fastsættelse af stiftelsesdato for tilbagebetalingskrav	10
4.6	Fastsættelse af forfaldsdato ved tilbagebetalingskrav	11
4.7	Håndtering af krav, der er underlagt tidligere lovgivning	12
4.8	Fordringer vedrørende tilbagebetaling af boligindskud eller lignende stiftet før den 1. januar 2019	12
4.9	Særskilt fordringstype til fordringer til uberettigede modtagne ydelser med dom som led i straffesag.....	12
4.10	Fordringstypen ”Billån, økonomisk misligholdelse” (KFBILØK) omfatter både enkelte afdrag og den samlede restgæld	12
4.11	Fordringer vedrørende tilbagebetaling af uberettiget udbetalte billån ydet efter servicelovens § 114	13
4.12	Oprettelse af fordringstype til Mikrolån	13
4.13	Oprettelse af fordringstype til kontantydelse	13
4.14	Håndtering af krav, der skyldes sagsbehandlerfejl hos kommunen.....	13
4.15	Fordringer vedrørende pension	14
4.16	Fordringer vedrørende Garantiforpligtelse (udlændingelovens § 9)	14
4.17	Fordringer i henhold til LAB-loven	14

1 Introduktion

Dette dokument indeholder en oversigt over resultatet af fordringstypesaneringen på det kommunale forretningsområde ”**Socialret**”. Formålet er at give et overblik over hvilke fordringstyper, der er oprettet i den nye inddrivelsesløsning (PSRM) til brug for oversendelse af fordringer til inddrivelse hos Gældsstyrelsen, når den enkelte kommune er tilsluttet PSRM.

Dokumentet beskriver desuden sammenhængen mellem de fordringstyper, der anvendes i DMI (DMI-fordringstyper) og de nyoprettede PSRM-fordringstyper samt de væsentligste beslutninger og afklaringer, som fordringstypesaneringen er baseret på.

Forudsætninger for anvendelse af fordringstyper i PSRM

De nye PSRM-fordringstyper kan kun anvendes ved oversendelse af fordringer til PSRM. De kan først anvendes, når den enkelte kommune er blevet teknisk tilsluttet PSRM via eget debtorsystem, og det individuelle forretningsområde er teknisk tilsluttet. PSRM-fordringstyperne erstatter DMI-fordringstyperne i takt med, at den enkelte kommune tilsluttes PSRM og trinvist bliver klar til at sende fordringer til inddrivelse i de nye PSRM-fordringstyper.

2 Overblik over forretningsområdet ”Socialret”

Fordringstyper under forretningsområdet ”Socialret”

DMI-Fordringstyper	PSRM-fordringstyper
<ul style="list-style-type: none"> • ”Kontanthjælp (brutto)” (KTBRUTT) • ”Tilbagebetalingspligt, integrationsydelse” (KFTILIN) • ”Kontant (netto)” (KTNETTO) • ”Kontanthjælp, dom” (KTKTDOM) • ”Lån, lov om aktiv socialpolitik” (KFLOASO) • ”Billån” (KFBILLÅ) • ”Krav i henhold til lov om aktiv socialpolitik” (KFKILAS) • ”Uddannelseslån” (KFUDDLÅ) • ”Kontanthjælp (brutto) inkl. Renter og/eller gebyr” (KTBRUIR) • ”Kontanthjælp (netto) inkl. Renter og/eller gebyr” (KTNETIR) • ”Garantiforpligtelse, udlændingelovens § 9” (DFGAFPL) • ”Repatrieringslov §9” (DFREPAT) 	<ul style="list-style-type: none"> • ”Tilbagebetaling efter kapitel 12 i aktivloven” (KTTIBAK) • ”Tilbagebetaling af boligindskud eller lignende” (KTNEBOF) • ”Fleksløntilskud til personer” (KTBRFLX) • ”Tilskud til selvstændigt erhvervsdrivende” (KTBRSER) • ”Tilbagebetaling af løn- og fleksløntilskud hos arbejdsgiver” (KTVILFL) • ”Billån, økonomisk misligholdelse” (KFBILØK) • ”Uberettigede modtagne ydelser, dom som led i straffesag” (KTSTRAF) • ”Øvrige tilskud - Fejludbetaling” (KTCIVIL) • ”Kontantydelse” (KTBRKYD) • ”Mikrolån, tilbagebetaling” (KFMILÅN)

Det retlige grundlag for forretningsområdet

Fordringstyperne er omfattet og reguleret af følgende lovgivning

- Lov nr. 174 af 24. februar 2015 om kontantydelse
- Lov nr. 548 af 7. maj 2019 om en aktiv beskæftigelsesindsats (herefter "beskæftigelsesindsatsloven")
- Lov nr. 551 af 29. maj 2018 om ændring af lov om inddrivelse af gæld til det offentlige og forskellige andre love og om ophævelse af lov om forsøg med eftergivelse af gæld til det offentlige for socialt udsatte grupper (Forenkling af regler om inddrivelse af gæld til det offentlige m.v. og forældelsehåndtering m.v.)
- Lovbekendtgørelse nr. 29 af 12. januar 2015 om inddrivelse af gæld til det offentlige (herefter "gældsinddrivelsesloven")
- Lovbekendtgørelse nr. 798 af 7. august 2019 om social service (herefter "serviceloven")
- Lovbekendtgørelse nr. 938 af 10. september 2019 Retsplejeloven (herefter "retsplejeloven")
- Lovbekendtgørelse nr. 981 af 23. september 2019 om aktiv socialpolitik (herefter "aktivloven")
- Lovbekendtgørelse nr. 976 af 17. september 2019 Straffeloven (herefter "straffeloven")
- Lovbekendtgørelse nr. 1238 af 9. november 2015 om forældelse af fordringer (herefter "forældelsesloven")
- Bekendtgørelse nr. 576 af 29. maj 2018 om inddrivelse af gæld til det offentlige (herefter "gældsinddrivelsesbekendtgørelsen")
- Bekendtgørelse nr. 1176 af 25. november 2019 om fleksjob m.v.
- Bekendtgørelse nr. 1180 af 25. november 2019 om en aktiv beskæftigelsesindsats (herefter "beskæftigelsesindsatsbekendtgørelsen")
- Bekendtgørelse nr. 1252 af 20. november 2017 om støtte til køb af bil efter serviceloven (herefter "bilbekendtgørelsen")
- Bekendtgørelse nr. 1603 af 27. december 2019 om tilskud til selvstændigt erhvervsdrivende med nedsat arbejdsevne
- Bekendtgørelse nr. 1617 af 27. december 2019 om kommunernes opkrævning af tilbagebetalingskrav efter lov om aktiv socialpolitik, lov om kontantydelse, § 125 i lov om en aktiv beskæftigelsesindsats og lov om en midlertidig jobpræmie til langtidsledige m.v., lov om en skattefri seniorpræmie og lov om et midlertidigt børnetilskud til visse forsørgere (herefter "tilbagebetalingsbekendtgørelsen")
- Forslag til Lov om inddrivelse af gæld til det offentlige og forskellige andre love og om ophævelse af lov om forsøg med eftergivelse af gæld til det offentlige for socialt udsatte grupper (LSF nr. 226 2017/1)
- Vejledning nr. 39 af 5. marts 1998 om aktiv socialpolitik
- Vejledning 10309 af 20. december 2016 om hjælp i særlige tilfælde og hjælp til efterlevende efter kapitel 10 og 10 a i lov om aktiv socialpolitik
- Vejledning nr. 10326 af 18. december 2017 om støtte til køb af bil og individuel befording.
- Ankestyrelsens artikel "Når borgeren skal betale penge tilbage" (Nyt fra Ankestyrelsen 2, 2018)

3 Resultatet af fordringstypesaneringen

På baggrund af gennemgang af lovgivningen og kommunernes praksis, er der blevet oprettet nye fordringstyper til brug for oversendelse af fordringer til inddrivelse i PSRM. Oprettelsen af PSRM-fordringstyperne er foretaget ud fra behovet for at kunne kontrollere fordringernes retskraft, herunder fastlæggelse af korrekt stamdatapraksis ensartet for hver enkelt fordringstype samt at sikre overholdelse af datakravene i "Guide til ny inddrivelsesløsning (PSRM)".

Sammenhængen mellem DMI-fordringstyperne og de nye PSRM-fordringstyper fremgår af tabellen nedenfor.

DMI-Fordringstype	Ændring	PSRM-fordringstype(r)
"Kontanthjælp (brutto)" (KTBRUTT)	Fordringstypen erstattes af 6 nye fordringstyper.	"Tilbagebetaling efter kapitel 12 i aktivloven" (KTTIBAK) "Øvrige tilskud - Fejludbetaling" (KTCIVIL) "Fleksløntilskud til personer" (KTBRFLX) "Tilskud til selvstændigt erhvervsdrivende" (KTBRSER) "Tilbagebetaling af løn- og fleksløntilskud hos arbejdsgiver" (KTVILFL) "Kontantydelse" (KTBRKYD)
"Tilbagebetalingspligt, integrationsydelse" (KFTILIN)	Fordringstypen erstattes af 1 ny fordringstype.	"Tilbagebetaling efter kapitel 12 i aktivloven" (KTTIBAK)
"Kontant (netto)" (KTNETTO)	Fordringstypen erstattes af 3 nye fordringstyper.	"Tilbagebetaling efter kapitel 12 i aktivloven" (KTTIBAK) "Tilbagebetaling af boligindskud eller lignende" (KTNEBOF) "Øvrige tilskud - Fejludbetaling" (KTCIVIL)
"Kontanthjælp, dom" (KTKTDOM)	Fordringstypen erstattes af 1 ny fordringstype. Alle fordringstyper giver mulighed for at angive, at fordringen er fastslået ved en dom, men KTKTDOM erstattes af en ny fordringstype, som kun omfatter fordringer, hvor der er tale om et 1) erstatningskrav for 2) socialt bedrageri, som er 3) fastslået ved dom som led i straffesag eller er påtalt i et civilretligt søgsmål som følge af, at retten ikke har påkendt kravet under straffesagen.	"Uberettigede modtagne ydelser, dom som led i straffesag" (KTSTRAF)
"Lån, lov om aktiv socialpolitik" (KFLOASO)	Fordringstypen erstattes af 2 nye fordringstyper.	"Tilbagebetaling efter kapitel 12 i aktivloven" (KTTIBAK) "Mikrolån, tilbagebetaling" (KFMILÅN)
"Billån" (KFBILLÅ)	Fordringstypen erstattes af 2 nye fordringstyper.	"Billån, økonomisk misligholdelse" (KFBILØK) "Tilbagebetaling efter servicelovens §§ 164 og 165" (KFTILSE) ¹
"Repatrieringslov §9" (DFREPAT)	Fordringstypen erstattes af 1 ny fordringstype.	"Tilbagebetaling efter kapitel 12 i aktivloven" (KTTIBAK)

DMI-Fordringstype	Ændring	PSRM-fordringstype(r)
"Krav i henhold til lov om aktiv socialpolitik" (KFKILAS)	Fordringstypen udgår, da bestemmelsen er blevet ophævet, og fordringstypen derfor ikke er længere aktuel.	<i>Oprettes ikke i PSRM.</i>
"Uddannelseslån" (KFUDDLÅ)	Fordringstypen udgår, da bestemmelsen er blevet ophævet, og fordringstypen derfor ikke er længere aktuel.	<i>Oprettes ikke i PSRM.</i>
"Kontanthjælp (brutto) inkl. Renter og/eller gebyr" (KTBRUIR)	Fordringstypen udgår og erstattes ikke af en ny PSRM-fordringstype, da den indeholder renter og/eller gebyrer, hvilket ikke er tilladt. I stedet skal renter og gebyrer oversendes som selvstændige relaterede fordringer relateret til en hovedfordring i fordringstypen REOPKOM (renter)	<i>Oprettes ikke i PSRM.</i>
"Kontanthjælp (netto) inkl. Renter og/eller gebyr" (KTNETIR)	Fordringstypen udgår og erstattes ikke af en ny PSRM-fordringstype, da den indeholder renter og/eller gebyrer, hvilket ikke er tilladt. I stedet skal renter og gebyrer oversendes som selvstændige relaterede fordringer relateret til en hovedfordring i fordringstypen REOPKOM (renter)	<i>Oprettes ikke i PSRM.</i>
"Garantiforpligtelse, udlændingelovens § 9" (DFGAFPL)	Fordringstypen udgår og erstattes ikke af en ny PSRM-fordringstype, da kommunerne selv retter henvendelse til garantistillende bank med anmodning om udbetaling af garantibeløbet. Såfremt garantibeløbet ikke dækker det fulde krav, oversendes restkravet (fordringen) i en af øvrige oprettede fordringstyper.	<i>Oprettes ikke i PSRM.</i>

¹ Fordringstypen KFTILSE er oprettet under forretningsområdet "Service, sundhed og sygedagpenge".

Resultatet af fordringstypesaneringen er, at de 11 DMI-fordringstyper udgår. Heraf bliver de 6 første erstattet af nye fordringstyper, mens de resterende 5 udgår helt, fordi fordringstyperne enten ikke længere er aktuelle grundet ophørt lovgivning (KFKILAS og KFUDDLÅ), fordringer af den pågældende type ikke længere forventes at ville blive sendt til inddrivelse (DFGAFPL), eller fordringstyperne indeholder relaterede fordringer i form af renter og gebyrer (KTBRUIR og KTNETIR), som ikke må indeholdes i hovedfordringer, men skal oversendes som selvstændige relaterede fordringer.

Der er blevet oprettet 10 nye PSRM-fordringstyper under forretningsområdet "Socialret". Endvidere skal kommunerne anvende fordringstypen "Tilbagebetaling efter servicelovens §§ 164 og 165" (KFTILSE), der er blevet oprettet under forretningsområdet "Service, sundhed og sygedagpenge" til de billån, der skal tilbagebetales efter servicelovens § 164.

Ændringerne er illustreret i figuren nedenfor:

DMI-fordringstyper	KFBILLÅ	KTCTDOM	KFLOASO	KTNETTO	KTRUTT	KFTILIN	DFREPAT	KFKILAS	KFUDDLÅ	KTRUIR	KTNETIR	DFGAFPL
PSRM-Fordringstyper	KFBILØK	KTSTRAF	KTTIBAK						Udgår			
	KFTILSE*		KFMILÅN	KTCIVIL								
				KTNEBOF	KTRKYD							
					KTRFLX							
					KTRSER							
				KTVILFL								

*KFTILSE er oprettet under forretningsområdet "Service, sundhed og sygedagpenge"

4 Væsentlige beslutninger og afklaringer på forretningsområdet ”Socialret”

Der er i forbindelse med fordringstypesaneringen blevet foretaget en række afklaringer og truffet beslutninger, som har haft betydning for forretningsområdet, herunder oprettelsen af nye PSRM-fordringstyper samt deres stamdatakrav og filterregler. Disse afklaringer og beslutninger gennemgås nedenfor.

4.1 Udfyldelse af ’beskrivelsesfelt’ på udvalgte fordringstyper

For en række af fordringstyperne omfattet af forretningsområdet ”Socialret” skal ’beskrivelsesfeltet’ udfyldes med entydig identifikation af fordringen i form af angivelse af hvilken ydelse, der skal tilbagebetales samt paragraffen ydelsen er udbetalt efter. Det fremgår af fordringstypebilagene, at dette enten skal angives direkte i beskrivelsesfeltet eller ved at angive fakturanummer, dokumentnummer, afgørelse eller lignende, som henviser til et dokument, som indeholder dette.

UFST har dog aftalt med KL, at der altid skal angives en reference (fx fakturanummer) til et dokument, der indeholder de nødvendige oplysninger. Fordringshaver skal således ikke angive, ydelsen og udbetalingsparagraffen direkte i ’beskrivelsesfeltet’. Dette er blevet besluttet på KL’s foranledning for at sikre ensartet håndtering af stamdatakravene hos alle kommuner.

Ovenstående gælder for følgende fordringstyper:

- ”Tilbagebetaling efter kapitel 12 i aktivloven” (KTTIBAK)
- ”Øvrige tilskud - Fejludbetaling” (KTCIVIL)

4.2 Fordringer omfattet af bortfaldsregler

En række af fordringstyperne under både forretningsområdet ”Socialret” og andre forretningsområder, herunder ”Daginstitution” og ”Service og sundhed”, er underlagt bestemmelser om fordringernes bortfald (bortfaldsreglerne). Disse er blandt andet fastsat i aktivloven, serviceloven og de i medfør heraf udstedte bekendtgørelser om kommunernes opkrævning af tilbagebetalingskrav. (”Tilbagebetalingsbekendtgørelserne”).

Det er Fordringshavers pligt at sikre, at et krav **ikke** er bortfaldet før det oversendes til inddrivelse.

For de fordringstyper, der er omfattet af bortfaldsregler, gør følgende sig gældende:

- Bortfaldsreglerne finder **ikke** anvendelse, efter at fordringen er modtaget til inddrivelse hos Gældsstyrelsen. Når fordringen er modtaget til inddrivelse, finder forældelsesreglerne i forældelsesloven anvendelse.
- Fordringshaver skal **ikke** angive en forældelsesdato i forbindelse med fordringens oversendelse til inddrivelse hos Gældsstyrelsen.
- **Fordringshaver skal i stedet angive den objektive bortfaldsdato.** Stamdatafeltet ’forældelsesdato’ er blevet tilpasset, og hedder nu ”Forældelses- eller bortfaldsdato”, så det for fordringer omfattet af bortfaldsreglerne kan indeholde bortfaldsdatoen i stedet for en forældelsesdato.
- Filteret er opsat således, at hvis bortfaldsdatoen er overskredet ved modtagelse af fordringen til inddrivelse, vil fordringen blive sendt til manuel godkendelse i høringsportalen, den vil **ikke** blive afvist. Derved sikres det, at de fordringer, der måtte være retskraftige og inddrivelsesparate, selv om bortfaldsfristen er overskredet, ikke afvises. Fx hvis skyldner har misligholdt en betalingsordning trods betalingsevne.

- Da bortfaldsdatoen indsættes i samme felt som normalt anvendes til udfyldelse af forældelsesdatoen, vil fejlmeddelelsen i tilfælde af afvisning eller høring dog fortsat indeholde ordet "forældelsesdato" og **ikke** "bortfaldsdato".
- Tilbagesendes fordringen til kommunen, finder bortfaldsreglerne igen anvendelse.

Bortfaldsreglerne er nærmere beskrevet i fordringstypebilagene for de fordringstyper, der er omfattet af bortfaldsreglerne.

4.3 Udfyldelse af 'periode start' og 'periode slut' for "punkt-i-tid"-fordringer

Stamdatafelterne 'periode start' og 'periode slut' anvendes til angivelse af starttidspunkt og sluttidspunkt for en fordring. Følgende fremgår af "Guide til ny inddrivelsesløsning (PSRM)":

*"For fordringstyper, hvor fordringsperiode er et punkt i tid, [...] skal perioden ikke angives, **det kan dog i særlige tilfælde aftales, at perioden angives med samme dato i fra- og til felterne.**"*

Fordringer omfattet af fordringstyperne "Tilbagebetaling af boligindskud eller lignende" (KTNEBOF), "Uberettigede modtagne ydelser, dom som led i en straffesag" (KTSTRAF) og "Mikrolån, tilbagebetaling" (KFMILÅN) relaterer sig til én bestemt dag, dvs. der er tale om "punkt-i-tid"-fordringer. Fordringshavers IT-system kan imidlertid, efter det oplyste, ikke understøtte, at fordringer omfattet af disse fordringstyper oversendes til inddrivelse uden en angivelse af perioden.

UFST har derfor besluttet, at både 'periode start' og 'periode slut' for disse fordringstyper skal udfyldes med en dato svarende til stiftelsesdatoen.

4.4 Én fordringstype til ydelser, der skal tilbagebetales efter reglerne i aktivlovens kapitel 12 om tilbagebetaling mv.

UFST har besluttet at samle de ydelser, der skal tilbagebetales efter reglerne i aktivlovens kapitel 12 om tilbagebetaling mv. i fordringstypen "Tilbagebetaling efter kapitel 12 i aktivloven" (KTTIBAK). Fordringstypen omfatter både obligatoriske tilbagebetalingskrav, hvor kommunerne *skal* træffe afgørelse om tilbagebetaling og fakultative tilbagebetalingskrav, hvor kommunerne *kan* træffe afgørelse om tilbagebetaling. KTTIBAK omfatter både fordringer, der vedrører tilbagebetaling af en ydelse, der alene relaterer sig til en enkelt dato samt fordringer, der relaterer sig til en nærmere angivet periode.

Eksempler på tilbagebetalingskrav, der er omfattet af KTTIBAK (ikke udtømmende):

- Tilbagebetaling i forbindelse med sanktioner efter aktivlovens §§ 42, 43, 69 f og 69 q
- Tilbagebetaling efter aktivlovens § 92, stk. 1, 1. pkt. af særlig støtte efter aktivlovens § 34 til dækning af renter og afdrag vedr. ejerbolig og andelsbolig

Fordringstypen indeholder alene tilbagebetaling af ydelser, der er underlagt reglerne om statsrefusion.

4.5 Fastsættelse af stiftelsesdato for tilbagebetalingskrav

Stamdatafeltet "stiftelsesdato" anvendes til at anføre datoen for stiftelsestidspunktet, der generelt defineres som tidspunktet for den retsstiftende begivenhed, det vil sige det tidspunkt, hvor

fordringen opstår. Gomard, Bernhard: Obligationsret del 1, 5. udg., 2016, Jurist-, og Økonomforbundets Forlag, s. 109, definerer stiftelsestidspunktet således:

”En fordring anses i almindelighed for stiftet, når den eller de retsstiftende kendsgerninger er indtruffet, dvs. når kontrakten er indgået, når skaden er sket eller når berigelsen er indtruffet.”

Fastsættelse af stiftelsesdatoen for fordringer vedrørende tilbagebetalingskrav afhænger af, hvorvidt udbetalingen aldrig har været berettiget eller, hvorvidt fordringen opstår som følge af, at der er tale om dobbeltforsørgelse, jf. nedenfor.

Udbetalingen har aldrig været berettiget

Hvis udbetalingen aldrig har været berettiget, er stiftelsestidspunktet datoen for udbetalingen, jf. U.1992.967H, U2008.1635H og U. 2002.1464/2 H.D.

Feltet stiftelsesdato udfyldes i dette tilfælde med udbetalingsdatoen. Udbetalingsdatoen er sammenfaldende med dispositionsdatoen, dvs. datoen hvor pengene er til rådighed for skyldner.

Udbetalingen skal tilbagebetales som følge af dobbeltforsørgelse

Dobbeltforsørgelse foreligger, når en ydelse, der er udbetalt af det offentlige, er berettiget på udbetalingstidspunktet, men senere bliver uberettiget, når borgeren modtager en anden ydelse med tilbagevirkende kraft, som har samme formål og dækker samme periode, som den tidligere udbetalte ydelse.

I dette tilfælde er stiftelsesdatoen den dato, hvor borgeren får udbetalt ydelsen med tilbagevirkende kraft, dvs. dispositionsdatoen for denne ydelse.

Såfremt der er tale om flere udbetalinger, der skal tilbagebetales som følge af dobbeltforsørgelse, skal fordringerne oversendes til inddrivelse særskilt. Stiftelsesdatoen vil dog være den samme for alle fordringerne.

4.6 Fastsættelse af forfaldsdato ved tilbagebetalingskrav

Af bekendtgørelse nr. 1617 af 27. december 2019 om kommunernes opkrævning af tilbagebetalingskrav efter lov om aktiv socialpolitik, lov om kontantydelse, § 125 i lov om en aktiv beskæftigelsesindsats, lov om en midlertidig jobpræmie til langtidsledige m.v., lov om en skattefri seniorpræmie og lov om et midlertidigt børnetilskud til visse forsørgere § 10 fremgår:

”Overholder en skyldner trods påkrav ikke en afdragsordning, anses afdragsordningen for bortfaldet og hele gælden for forfalden. Fordringshaveren træffer afgørelse om, at kravet overdrages til restanceinddrivelsesmyndigheden, jf. lov om inddrivelse af gæld til det offentlige, med henblik på inddrivelse. Inden overdragelsen skal fordringshaveren skriftligt underrette skyldneren om overdragelsen.”

Af bestemmelsen fremgår, at såfremt en skyldner trods påkrav ikke overholder en afdragsordning anses afdragsordningen for bortfaldet og hele gælden for forfalden.

Feltet ”forfaldsdato” udfyldes derfor med en dato svarende til dagen efter betalingsfristen i påkravsskrivelsen.

Forfaldsdatoen skal ligge efter stiftelsesdatoen.

Det er de enkelte kommuners ansvar at vurdere, hvorvidt indholdet af deres skrivelser opfylder betingelserne for at være en påkravsskrivelse. En rykkerskrivelse indeholder ikke en varslings om ophævelse af afdragsordningen, men oplyser alene, at betaling af et afdrag ikke er sket rettidigt.

4.7 Håndtering af krav, der er underlagt tidligere lovgivning

Forretningsonboardingen har ved afdækning af retsgrundlaget taget udgangspunkt i den aktuelt gældende lovgivning. Der er således ikke foretaget en vurdering af, hvorvidt udbetalte ydelser efter tidligere lovgivning følger samme retsgrundlag for tilbagebetaling og overholder de fastsatte krav til stamdata. Det er derfor op til de enkelte kommuner konkret at vurdere, hvorvidt sådanne tilbagebetalingskrav opfylder betingelserne for at kunne oversendes i de oprettede fordringstyper. I tvivlstilfælde skal Gældsstyrelsen kontaktes.

4.8 Fordringer vedrørende tilbagebetaling af boligindskud eller lignende stiftet før den 1. januar 2019

Fordringer vedrørende tilbagebetaling af boligindskud eller lignende skal som udgangspunkt sendes til inddrivelse i fordringstypen "Tilbagebetaling af boligindskud eller lignende" (KTNEBOF). Dette gælder dog ikke fordringer vedrørende tilbagebetaling af boligindskud eller lignende, som er stiftet før den 1. januar 2019, da disse er omfattet af bortfaldsreglerne. Fordringer vedrørende tilbagebetaling af boligindskud eller lignende, som er stiftet før den 1. januar 2019 skal i stedet sendes til inddrivelse i fordringstypen "Tilbagebetaling efter kapitel 12 i aktivloven" (KTTIBAK).

4.9 Særskilt fordringstype til fordringer til uberettigede modtagne ydelser med dom som led i straffesag

UFST har besluttet at oprette en særskilt fordringstype til "Uberettigede modtagne ydelser, dom som led i straffesag" (KTSTRAF). Fordringstypen omfatter alene fordringer, der udgør krav på erstatning for socialt bedrageri, som er fremsat som led i en straffesag eller er påtalt i et civilretligt søgsmål som følge af, at kravet ikke er påkendt under straffesagen. Fordringshaver skal have opnået dom for erstatningskravet, for at kunne sende fordringen til inddrivelse hos Gældsstyrelsen i fordringstypen KTSTRAF.

For at fordringer kan oversendes til inddrivelse hos Gældsstyrelsen i fordringstypen KTSTRAF skal der således være tale om et 1) erstatningskrav for 2) socialt bedrageri, som er 3) fastslået ved dom som led i straffesag eller er påtalt i et civilretligt søgsmål som følge af, at retten ikke har påkendt kravet under straffesagen. Se hertil §§ 991 og 992 i lovbekendtgørelse nr. 1284 af 14. november 2018 Retsplejeloven ("retsplejeloven").

4.10 Fordringstypen "Billån, økonomisk misligholdelse" (KFBILØK) omfatter både enkelte afdrag og den samlede restgæld

Fordringstypen "Billån, økonomisk misligholdelse" (KFBILØK) omfatter fordringer, der opstår ved, at skyldner ikke betaler afdrag på lån og supplerende lån, jf. bilbekendtgørelsens § 7, stk. 1 og 2. Fordringstypen omfatter både tilfælde, hvor billånet bliver opsagt som følge af misligholdelse af låneaftalens aftalevilkår samt misligholdelse af enkelte afdrag.

Fordringshaver kan således i fordringstypen KFBILØK overdrage fordringer på:

- Restgæld, der sendes til inddrivelse hos Gældsstyrelsen som følge af, at fordringshaver opsiger billånet, og
- enkelte afdrag, som sendes til inddrivelse hos Gældsstyrelsen.

Hvis kommunen har sendt enkelte afdrag til inddrivelse hos Gældsstyrelsen og efterfølgende vælger at opsige hele lånet som følge af skyldners misligholdelse, skal restgælden fratrækkes de allerede oversendte bidrag. Dvs. at for fordringer, der vedrører restgælden, udfyldes stamdatafeltet "beløb" med et beløb svarende til oprindelige lånebeløb fratrukket 1) den nedskrevne del af lånet, 2) allerede betalte afdrag og 3) afdrag, der tidligere er sendt til inddrivelse.

4.11 Fordringer vedrørende tilbagebetaling af uberettiget udbetalte billån ydet efter servicelovens § 114

Fordringer vedrørende tilbagebetaling af uberettiget udbetalte billån ydet efter servicelovens § 114 skal efter onboarding sendes til inddrivelse i PSRM i fordringstypen "Tilbagebetaling efter servicelovens §§ 164 og 165" (KFTILSE). Fordringstypen er oprettet under forretningsområdet "Service, sundhed og sygedagpenge".

4.12 Oprettelse af fordringstype til Mikrolån

Fordringstypen "Mikrolån, tilbagebetaling" (KFMILÅN) er oprettet efter anmodning fra et antal kommuner.

Fordringstypen omfatter fordringer, hvor kommunen har givet en person, der er i revalidering, støtte i form af et rentefrit lån til at etablere selvstændig virksomhed – og personen herefter misligholder lånet. Fordringstypen omfatter ikke tilskud til at etablere selvstændig virksomhed.

Reglerne for støtte i form af mikrolån følger i dag af lov nr. 548 af 7. maj 2019 om en aktiv beskæftigelsesindsats (herefter "beskæftigelsesindsatsloven"). Reglerne har dog tidligere fremgået af bekendtgørelse om lov nr. 709 af 13. august 2013 om aktiv socialpolitik ("aktivloven"). Fordringstypen omfatter både mikrolån ydet i medfør af aktivlovens og beskæftigelsesindsatslovens regler.

Fordringstypen omfatter kun tilfælde, hvor Fordringshaver oversender hele lånet (restgælden) til inddrivelse hos Gældsstyrelsen. Der kan således ikke oversendes enkelte misligholdte afdrag i fordringstypen.

4.13 Oprettelse af fordringstype til kontantydelse

UFST er opmærksomme på, at ydelsen, der ligger til grund for tilbagebetalingskrav under fordringstypen "Kontantydelse" (KTBRKYD), ikke længere udbetales. UFST har besluttet at oprette fordringstypen, da der fortsat kan være krav på tilbagebetaling af kontantydelse i kommunerne, som potentielt skal sendes til inddrivelse på et senere tidspunkt. Fx hvis kommunen har indgået en betalingsaftale med skyldnere, der senere misligholdes. I så fald skal kommunerne have mulighed for at sende fordringerne til inddrivelse.

4.14 Håndtering af krav, der skyldes sagsbehandlerfejl hos kommunen

Det beror på en konkret vurdering, hvorvidt en fordringshaver vil kunne kræve, at en borger betaler et fejludbetalt beløb tilbage. I vurderingen indgår flere faktorer, herunder bl.a. størrelsen af beløbet, hvorvidt borgeren vidste, at beløbet var modtaget ved en fejl samt om borgeren har mulighed for at tilbagebetale beløbet. Ligeledes skal der lægges vægt på karakteren af fejlen fra fordringshavers side, herunder om fordringshaver har forholdt sig passiv i forbindelse med den fejlagtige udbetaling. I den konkrete vurdering tages hensyn til den borger, der har modtaget fejludbetalingen, herunder om modtageren af udbetalingen var i god tro og har indrettet sig efter udbetalingen.

Forretningsområdet socialret omfatter flere tilbagebetalingsregler, herunder lovhjemlede og ulovhjemlede samt forskellige retsgrundlag. Se hertil opdeling i nedenstående.

Hvis kommunen ved en fejl har udbetalt en ydelse, skal kommunen herefter vurdere, om ydelsen kan kræves tilbagebetalt.

Hvis ydelsen er udbetalt efter aktivlovens regler, skal det vurderes, om ydelsen kan kræves tilbagebetalt i medfør af aktivlovens kapitel 12. Sådanne fordringer skal oversendes i KTTIBAK.

Hvis ydelsen er udbetalt i medfør af beskæftigelsesindsatsloven, skal det vurderes, om ydelsen kan kræves tilbagebetalt af én af tilbagebetalingsbestemmelserne i beskæftigelsesindsatsloven. Sådanne fordringer skal oversendes i enten KTBRFLX, KTBRSER eller KTVILFL.

Hvis ydelsen er udbetalt i medfør af beskæftigelsesindsatsloven, og der ikke foreligger en tilbagebetalingsbestemmelse, skal det vurderes, om ydelsen kan kræves tilbagebetalt i medfør af obligationsretlige principper om tilbagesøgning (condictio indebiti). Sådanne fordringer skal oversendes i KTCIVIL.

4.15 Fordringer vedrørende pension

UFST har foretaget en vurdering af pensionsområdet og har besluttet, at de fordringstyper, der eventuelt skal oprettes, vil blive medtaget under forretningsområdet "Diverse". I den forbindelse vil der blive taget stilling til oprettelsen af en fordringstype til håndtering af tilbagebetaling af pension samt personligt tillæg efter lov om social pension og gammelførtidspensionsloven.

4.16 Fordringer vedrørende Garantiforpligtelse (udlændingelovens § 9)

Der er oprindeligt i DMI blevet oprettet fordringstypen "Garantiforpligtelse, udlændingelovens § 9" (DFGAFPL) til oversendelse af fordringer vedrørende garantiforpligtelser efter udlændingelovens § 9.

Fordringstypen DFGAFPL udgår og erstattes ikke af en ny PSRM-fordringstype, da kommunerne har adgang til selv at rette henvendelse til den garantistillende bank med anmodning om udbetaling af garantibeløbet. I tilfælde af at garantibeløbet ikke dækker det fulde krav, skal restkravet (fordringen) oversendes i en af øvrige oprettede PSRM-fordringstyper. Valg af PSRM-fordringstyperne afhænger af, hvilken type er af fordring, som garantien har været stillet for.

4.17 Fordringer i henhold til LAB-loven

Tilbagebetaling efter LAB-loven §§ 131 stk. 3 og 132 stk. 3 af fleksløntilskud og tilskud til selvstændige er ikke omfattet af fordringstyperne "Fleksløntilskud til personer" (KTBRFLX), "Tilskud til selvstændigt erhvervsdrivende" (KTBRSER) eller øvrige fordringstyper på forretningsområdet.

UFST har besluttet, at der ikke oprettes nye fordringstyper til dette på nuværende tidspunkt, da kommunerne umiddelbart ikke har behov for at sende disse tilbagebetalingskrav til inddrivelse. Såfremt der hos kommunerne skulle opstå et behov for at sende fordringer af denne type til inddrivelse, skal Gældsstyrelsen kontaktes med henblik på oprettelse af fordringstyper hertil.

